

#

Oponentský posudek na bakalářskou práci Michaely Martinkové

Štípaná industrie z Obříství (okr. Mělník) v kontextu středních Čech

Michaela Martinková zvolila za téma své absolventské práce poněkud nekonzistentní soubor štípané industrie ze záchranného archeologického výzkumu v Obříství u Mělníka. Již samotné zadání tématu je s ohledem na kvalitu i malé množství nálezů poněkud problematické a limitující. Text práce zaujímá 40 stran, dále práce obsahuje 35 stran příloh, které zahrnují katalog a obrazovou část.

Struktura práce je na první pohled logická a přehledná, méně již při bližším pohledu. V první kapitole (s. 8), nadepsané cíle práce, se o cílech nic nedozvíme, což je chyba, která se prací prolíná až k jejímu konci. Zde bych rád upozornil, že zpracování není cílem, ale nutným prostředkem. Druhá kapitola (s. 8-10) je kompilátem poznatků o přírodním rámci katastru Obříství, bez jakéhokoli důrazu na lokalizaci samotného výzkumu, o které se víc dozvíme pouze z obrázku za textem. V obrazové příloze však chybí jakýkoli plán výzkumu s vyznačením analyzovaných objektů a jejich vzájemných prostorových vztahů.

Třetí kapitola (s. 10-11) představuje metodiku terénního výzkumu, opsanou z jednoho z příspěvků v tematickém svazku Praehistorica (XXXII/1). Za pouhý výpisek z téhož svazku lze považovat také následující čtvrtou kapitolu, informující o dějinách bádání v Obříství (s. 11-22). Tím se dostáváme k vlastnímu jádru práce, které tvoří pátá kapitola – *Analýza souboru štípané industrie z Obříství v kontextu středních Čech*.

Začíná popisem použité databáze a jejích polí, přičemž není zřejmé, na jaké softwarové platformě byla vytvořena. Soudě dle výstupů v příloze nejspíše v MS Excel. Zvolené kategorie sice umožňují základní kvantitativní a přehledovou analýzu, nicméně kupříkladu kategorie úštěpu není rozčleněná dobře. Standardní je klasifikace na cílový – technický – preparační – odpad. V této části sama autorka problematizuje určení surovin, nicméně v následujících kapitolách se surovinovou skladbou pracuje a míra určení je u souboru téměř stoprocentní.

Namísto slibované analýzy souboru (s. 33-46) se v kapitole nachází pouhý popis nálezů, respektive rozvleklý opis databáze, propojený s obrazovou přílohou. Celá tato pasáž je tak v práci obsažena dvakrát, podruhé v neoznačené tabulce na konci svazku. Pak již následuje pouze závěr. V něm se očitáme ve snovém světě, který s realitou souboru nemá pranic společného. Autorka totiž přistupuje k vyhodnocení souboru zcela pragmaticky, padni kam padni. V první řadě vůbec neprovedla rozdělení podle chronologických ukazatelů. Z katalogu víme, že většina objektů není vůbec datovaných. Zbytek je rozprostřen na několika tisíciletích od staršího stupně kultury s vypíchanou keramikou po dobu stěhování národů. Představa, že se za tuto dobu distribuční schéma surovin a technologie jejich zpracování nezměnily a je tedy možné s nimi pracovat jako s celkem, je zcela mylná. Autorka však charakteristiky získané sumarizací databáze bez rozpaků porovnává s jinými, chronologicky homogenními soubory. Výsledky, prezentované v závěru práce, nemohou tak být než snůškou nesmyslů. Ostatně i o pečlivosti vedení databáze lze s úspěchem pochybovat. Jak je možné, že důležité objekty č. 236 a 237, které jsou součástí stavebního komplexu dlouhého domu kultury s vypíchanou keramikou a jsou v dotčeném svazku Praehistorica velice dobře analyzovány a datovány, jsou v práci vedeny jako nedatované? Pocit zmaru podtrhuje seznam literatury, který vzbuzuje poněkud tísnivý pocit, že se za posledních dvacet let v Čechách příliš práce na tématu štípané industrie neodvedlo, nemluvě o literatuře zahraniční, která tam chybí vůbec.

#

Nálezy v příloze práce jsou poměrně dobře nakresleny, ale technické zpracování obrázků je na velice nízké úrovni. Na vyobrazeních se nachází řada menších chyb. Např. obr. 62 a 67 jsou zjevně bilaterálně retušované nástroje (nebo křesadla?), trapéz na obr. 34 je špatně natočen, atd. Obr. 204 zobrazuje podle autorky zlomek preparační tablety – i kdyby to tak bylo, proč není tato velmi specifická kategorie zohledněna v databázi?

Za hlavní nedostatek práce považuji to, že si autorka již na začátku nevytkla jasné, či vůbec nějaké cíle. V opačném případě by text nepůsobil dojmem hrubě odbyté nálezové zprávy. Samotné téma práce však již od samého začátku velký potenciál nemělo a jeho zadání by mělo být na posouzení školitele. Domnívám se, že autorka při lépe zadaném tématu bude schopna dosáhnout podstatně lepších výsledků.

S ohledem na výše uvedené nedostatky doporučuji práci k obhajobě s hodnocením *dobrá*.

V Praze dne 20. 8. 2018
PhDr. Pavel Burgert, Ph.D.

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.